

BEV. COOKE

PRINCIPESĂ ȘI MONAHIE

Domnița Ileana – Maica Alexandra

ediția a doua

Traducere din limba engleză
Luminița Irina Niculescu

editura
Σοφία

București

Redactor: Elena Marinescu

Coperta: Mona Velciov

Traducerea a fost făcută după originalul în limba engleză: Bev. Cooke, *Royal Monastic: Princess Ileana of Romania. The Story of Mother Alexandra*, Conciliar Press, Ben Lomond, CA, SUA, 2008.

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

Royal Monastic, Copyright © 2008 Bev. Cooke. All rights reserved.
Published by arrangement with the original publisher, Conciliar Press.

Mulțumim Mănăstirii Schimbarea la Față a Domnului din Ellwood City, Pennsylvania, pentru fotografiile oferite.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COOKE, BEV.

Principesă și monahie: domnița Ileana – maica Alexandra / Bev. Cooke; trad. din lb. engleză: Luminița Irina Niculescu – ed. a 2-a – București: Editura Sophia, 2026
Conține bibliografie
ISBN 978-630-346-084-0

I. Niculescu, Luminița (trad.)

*Căci nimeni dintre noi nu trăiește pentru sine
și nimeni nu moare pentru sine.*

*Dacă trăim, pentru Domnul trăim, și
dacă murim, pentru Domnul murim.*

*Deci și dacă trăim, și dacă murim,
ai Domnului suntem.*

(Romani 14, 7-8)

Dedicație

*Pentru Preacuvioasa Maică Stareță Donna Farley și
pentru Mavis Andrews, surorile mele de suflet*

edic această carte familiei mele, pe care o îndrăgesc nespus de mult; fără ei, n-aș ști ce să fac cu viața mea.

Pentru acest proiect, Al și Mark mi-au oferit informații despre cele două războaie mondiale, definiții și explicații legate de activitățile armatei. Le mulțumesc și îi asigur de afecțiunea mea! De asemenea, mulțumiri lui Joe Cummings pentru lămuriri prețioase privitoare la implicațiile politice ale războaielor – pentru cartea extraordinară cu hărți militare pe care mi-a dat-o, dar și pentru conversațiile purtate la restaurantul lui Tim Horton.

Mulțumiri Darei Lehner pentru prietenia ei, pentru fotografiile oferite, telefoanele date și tot ajutorul ei, inclusiv pentru călătoria de zece ore pe care a întreprins-o prin două state până a ajuns la mine. Dara, ești o comoară, o femeie minunată, o adevărată binecuvântare!

Mulțumiri Valeriei Motet și Mirei Davidson pentru sprijin și încurajare. Valerie mi-a povestit despre România, despre Castelul Bran și Majestatea Sa, Regele Mihai. Ea și fiica ei, Mira, au tradus textele unor scrisori de care am avut nevoie și s-au rugat împreună cu mine de-a lungul explorărilor mele literare. Le mulțumesc mult amândurora pentru amabilitate și generozitate.

Mulțumiri tuturor celorlalți prieteni români – în special Monali-sei și lui Costel, Gabrielei și familiei Surdu, care mi-au demonstrat cât de darnici și calzi sunt românii, și cu câtă tenacitate și-au păstrat credința, în pofida neîncetatei persecuții și prigoane îndurate.

În privința monahiilor din obștea Mănăstirii Ortodoxe Schimbarea la Față a Domnului, Ellwood City, Pennsylvania, care mi-au pus la dispoziție materiale biografice, timpul și sprijinul lor, rugăciunile și amintirile lor despre maica Alexandra, nu am cuvinte să le mulțumesc. Ele mi-au arătat cum se manifestă dragostea lui Hristos în viața de zi cu zi.

Le mulțumesc părintelui Terence (Terry) Elsberry și lui Tom Hunter, autorul paginilor web despre Domnița Ileana, de unde am extras multe informații utile. Părintele Terry a răspuns cu amabilitate întrebărilor mele despre Principesa Ileana și Regina Maria, iar cartea pe care a scris-o despre Regina Maria mi-a fost de mare ajutor¹. Vă mulțumesc încă o dată, părinte, pentru timpul pe care mi l-ați acordat!

Multe mulțumiri personalului Editurii Conciliar Press: lui Jane, Katherine, Carla, Shelly și Heather. Editura mi-a sugerat să preiau acest proiect și îi sunt infinit recunoscătoare pentru privilegiul și marea bucurie de a o fi „cunoscut” pe această cale pe maica Alexandra, o femeie cu totul extraordinară.

Maicii Alexandra îi mulțumesc pentru rugăciunile și mijlocirile ei. O serie de mici miracole m-au însoțit de-a lungul perioadei de lucru la cartea de față – și rămân din ce în ce mai uimită în fața marii milostiviri și iubiri a Domnului Dumnezeuului nostru. Doamne, Îți mulțumesc din toată inima! Fără Tine n-aș fi realizat nimic!

Bev. Cooke

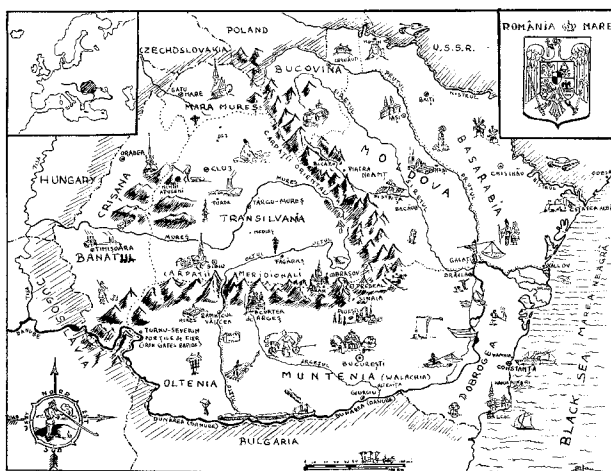
---

¹ Terence Elsberry, *Marie of Romania*, St. Martin's Press, New York, 1972.

PRIMA PARTE

O copilărie zbuciumată

*Harta României desenată de Ștefan Habsburg de Austria,
fiul cel mare al Principesei Ileana*

*România pe vremea Domniței Ileana
România între anii 1861 și 1919: granițele punctate
România Mare între anii 1919 și 1940: granițele negre*

Nașterea și familia

*Toată suflarea să laude pe Domnul.
(Psalmul 150, 6)*

Exerciții de imaginație

 anuarie 5, 1909. Străzile acoperite de zăpadă ale Bucureștiului, oraș situat într-o zonă de câmpie a Țării Românești, freamătă de agitația locuitorilor, fiecare ocupat cu treburile lui. Ferindu-se de trăsurile care se îndreaptă spre birouri, câțiva oameni descarcă vagoane în fața unor depozite de mărfuri. Mașini conduse de persoane înstărite se strecoară pe străzi, reducând turația motoarelor pentru a-și face loc pe lângă cai și trăsuri. Înfășurate în șaluri și haine groase, pentru a se apăra de vântul rece care împrăștie zăpada în jurul fustelor lor lungi, moderne, din trăsuri coboară doamne elegante, care se grăbesc spre magazine. Purtând cojoace și căciuli de lână care le țin de cald, sătenii străbat și ei străzile orașului. Din brutării și băcănii se văd ieșind aburi, ori de câte ori vreun client deschide ușa, învăluind trecătorii cu miresme de pâine proaspătă, scorțișoară și nucșoară.

Aerul rece și proaspăt este străbătut de o rafală de tun. O a doua rafală sparge liniștea lăsată pe neașteptate. În loc să intre în

panică, trecătorii încep să ovaționeze pe străzi. Drumurile și gaturile sunt înțesate de oameni care ies din clădiri pentru a auzi și număra rafalele de tun ce răsună în tot orașul.

– Douăzeci și una! exclamă un bărbat, întorcându-se spre prietenul său.

Respirația lui aburește aerul rece și se zgribulesc amândoi de frig, întrucât au ieșit în stradă fără paltoane. Nu dau însă atenție acestui lucru acum.

– Încă o principesă pentru România!

Prietenul lui dă afirmativ din cap, îl bate pe spate, și cei doi intră repede într-o cafenea, pentru a închina un pahar în cinstea soșirii pe lume a noii principese.

La periferia orașului, în Palatul Cotroceni, Regina Maria ascultă salutul regal adus noii-născute „cu o emoție profundă, lucidă, aproape sfântă”, „strângând lângă inima ei pe micuța care tocmai și-a început călătoria prin viață”¹. Mama și fiica sunt absorbite de lumea lor – unde, preocupate una de cealaltă, se simt în siguranță,

Peste o oră, Regele Ferdinand va sosi să-și recunoască fiica în mod oficial ca Principesă a României. Deocamdată însă copila a fost îmbăiată și înfășată și se află acum în brațele iubitoare ale mamei sale. Dragostea mamei o va ocroti întotdeauna. Ochii săi deosebit de mari, de culoare albastru închis, au cucerit deja inima mamei – și micuța e pe cale de a deveni „copilul sufletului”² Reginei Maria.

---

¹ Pasajele inserate între ghilimele în primele două capitole au fost extrase de autoare din autobiografia Reginei Maria, intitulată: *Ordeal: The Story of My Life (Agonie: povestea vieții mele)*, Charles Scribner's Sons, New York, 1938 (n. tr.).

² *Ibidem.*

Născută pe pământ românesc, botezată și crescută în Biserica Ortodoxă, făcând parte din Familia Regală a unei țări de puțin timp întemeiată ca națiune, Principesa Ileana provenea dintr-una din cele mai puternice monarhii din lume.

Mama sa, Regina Maria a României, era nepoata Reginei Victoria a Marii Britanii, dar și a Țarului Alexandru al II-lea al Rusiei. Tatăl său, Regele Ferdinand, era fiul Prințului Leopold de Hohenzollern (originar din Germania de astăzi) și al Infantei Antonia de Portugalia, și nepotul de frate al Principelui Karl Eitel Friedrich, alias Regele Carol I al României.

Principesa Ileana și mama sa, Regina Maria

Din moment ce în arborele genealogic al Principesei Ileana nu existau români, iar țara nu a fost cucerită nici de Anglia, nici de Germania, cum a fost oare posibil ca un principe german și o principesă britanică 100% să dea naștere unui copil de cetățenie română, unei urmașe a moștenitorilor Tronului României?

Deși România a existat ca popor înainte de întemeierea Imperiului Roman, ea a fost mai mereu invadată de cotropitori de-a lungul istoriei. În decursul a o sută de ani, de pildă, între 1754 și 1854, rușii și turcii au invadat România de câte șase ori fiecare.

În cele din urmă, în 1856, sub protecția puterilor europene, cele două principate, Țara Românească și Moldova, și-au putut constitui adunări electivă. Printr-o inițiativă politică strălucită, în 1859, adunările electivă ale celor două principate au ales același domnitor, pe Alexandru Ioan Cuza – devenind astfel o singură țară. Acesta a domnit timp de șapte ani, fiind obligat să abdice în 1866 din cauza unor situații conflictuale.

Cineva a avut o idee care a dat roade: prim-ministrul Ion Brătianu a considerat că era nevoie de un principe străin pentru a unifica România, un principe care să nu fie înrudit cu membrii Guvernului nici prin ascendență directă, nici prin alianță. În acest fel, el urma să fie deasupra disputelor care au loc în sânul oricărui guvern.

Pentru ca regele și Familia Regală să fie ținuti departe de divergențele politicii interne ale țării, Constituția României îi interzicea moștenitorului tronului să se însoare cu o româncă. Pe deasupra, se mai prevedea în Constituție, copiii Familiei Regale trebuiau să fie botezați în credința ortodoxă.

Așadar, în ziua de 10 mai 1866, Principele Karl Eitel Friedrich, unchiul tatălui Principesei Ileana, a ajuns cu trenul la București, a depus jurământul de credință și a devenit Principele Carol al României. După mulți ani, dovedindu-și lui însuși

și întregului popor că poate conduce țara, a fost încoronat rege în 1881.

Regele Carol I și soția sa, Regina Elisabeta (cunoscuta „Carmen Sylva” – reputată artistă și scriitoare), nu au avut moștenitori, drept care regele l-a desemnat pe nepotul său de frate, Ferdinand, tatăl Ilenei, drept principe moștenitor la Tronul Regal al României.

Altețele Lor Regale Principele Ferdinand și Principesa Maria s-au căsătorit în ianuarie 1893. Luna lor de miere a fost o călătorie cu trenul din Germania la București. Odată ajunși în București, s-au mutat în Palatul Regal din centrul orașului. La scurt timp, Principesa Maria a declarat că reședința lor e prea posomorâtă și întunecată, așa că au preluat Mănăstirea părăsită de la Cotroceni, la margine de București, pe care principesa a remodelat-o și a redecorat-o, transformând-o într-un palat cald și primitor, unde te simțai precum acasă.

Primul lor fiu, Carol, s-a născut în octombrie 1893. În octombrie 1894, familia s-a mărit, adăugându-i-se o fiică, Elisabeta sau Lisabeta, iar în ianuarie 1900, o altă fiică, Maria sau Mignon, cum au numit-o părinții și frații ei. Nicolae (Nicky), cel de-al doilea fiu, s-a născut în august 1903, iar Ileana, în ianuarie 1909.

Dintre toți membrii Familiei Regale, Principele Carol a fost cel mai cucerit de mezină. Petrecea ore întregi citindu-i basme micuței principese, iar, după ce Ileana a mai crescut, se jucau împreună, deși Carol era cu șaisprezece ani mai în vârstă decât ea. O așeza pe un trenuleț și o plimba pe șinele construite anume pentru trenurile lui. Ea chiuia de bucurie și avea respirația înțetăiată de încântare și de emoție atunci când trenul trecea pe la cotituri; se făcea mică-mititică pentru a încăpea în tuneluri, iar când ajunsese la vârsta de 3 sau 4 ani de-abia mai reușea să se strecoare prin ele. Mai târziu, principesa își amintea că odată fu-

sese aproape strivită când trenulețul mersese foarte repede prin niște peșteri pictate, confecționate din ipsos.

În 1913, când Carol avea 20 de ani și Ileana 4 ani, principele a fost nevoit să se îndepărteze de sora lui cea mică. În pofida afecțiunii dintre ei, îndatoririle lui princiare și preocupările de adult îl țineau departe de ea.

Ilenei i-a lipsit mult atenția pe care i-o acorda fratele ei mai mare, dar golul afectiv s-a umplut odată cu nașterea frățiorului lor, Mircea, la 3 ianuarie 1913: „Ileana îl iubea [pe Mircea] cu ardoare maternă, iar el o adora mai mult decât pe oricine altcineva, mai mult decât pe mama sa ori pe doica sa”, scria Regina Maria în autobiografia ei¹. Principesa Ileana îi spunea fratelui ei cel mic „marea iubire a sufletului meu”.

Firea fericită, mulțumită, a principesei ascundea o viziune profundă și solemnă asupra vieții. De la o vârstă fragedă stabilise raporturi cât se poate de firești cu oamenii. Mama sa, care era deosebit de credincioasă, i-a transmis credința în Dumnezeu, astfel încât Ileana îndrăgise mult sfintele mănăstiri, pe care le vizita împreună cu mama sa, entuziasmându-se și bucurându-se de tămâie, de lumânări și de atmosfera sacră a Sfințelor Liturghii, la care asistau amândouă. Prima casă în care locuia cu părinții, frații și surorile ei era o mănăstire transformată în reședință a Familiei Regale, Mănăstirea Cotroceni – loc în care fusese înconjurată, de când se născuse, de pacea și evlavia pe care o imprimă asupra unui spațiu secole întregi de rugăciune. Ileana se simțise dintotdeauna apropiată de Dumnezeu și de îngeri, dar într-o noapte acea apropiere a devenit o dominantă a personalității ei.

---

¹ *Ibidem.*

Principesa Ileana împreună cu fratele ei cel mare, Principele Carol

Din memoriile Domniței Ileana

Intr-o zi, dis-de-dimineață, când aveam șapte ani, am văzut îngeri. Sunt tot atât de sigură azi cum am fost și atunci. Nu am visat, nici „n-am avut vedenii”. Știu precis că ei erau acolo, cu mare claritate. N-am fost nici mirată, nici înspăimântată. N-am fost nici măcar înfiorată, ci teribil de bucuroasă. Am vrut să le vorbesc și să-i ating. Camera noastră, a copiilor, era luminată de zorii zilei și am văzut un grup de îngeri stând în jurul patului fratelui meu mai mic. Eram atentă, altfel n-aș fi putut auzi vocile lor.

Purtau veșminte lungi, vapoase, de diverse culori pale. Părul le ajungea până la umeri și era diferit colorat, blond, roșcat și brun închis. Nu aveau aripi. La picioarele patului fratelui meu Mircea, puțin mai la o parte, stătea o ființă cerească. Era mai înalt și nemaipomenit de frumos, cu aripi mari, albe. În mână dreaptă purta o lumânare aprinsă. Nu părea să aparțină grupului de îngeri strânși în jurul patului. El stătea deoparte și aștepta. L-am recunoscut a fi îngerul păzitor. Am observat apoi că la picioarele patului meu stătea o făptură cerească asemănătoare. Era înalt, veșmântul lui era albastru, cu mâneci largi. Avea părul castaniu și fața ovală; frumusețea sa n-o pot descrie, pentru că nu poate fi comparată cu nimic omenesc. În spatele lui, aripile i se înălțau lateral și în sus.

O mână îi era ridicată la piept, iar în cealaltă purta o lumânare aprinsă. Zâmbetul lui era cu totul îngeresc: dragoste, bunătate, înțelegere și siguranță izvorau din el. Încântată, am trecut peste cuvertură și, ingenunchind la capul patului, am întins mâna, cu dorința arzătoare de a-l atinge pe surăzătorul meu păzitor, dar el a făcut un pas

Înapoi, a întins mâna prevenitor și a dat ușor din cap. Eram atât de aproape de el, încât l-aș fi putut atinge cu ușurință. „Oh, te rog, nu pleca!”, i-am spus, cuvinte la care toți ceilalți îngeri au privit spre mine și mi s-a părut c-am auzit un râs cristalin, dar de acest sunet nu sunt sigură, deși știu că râdeau. Apoi au dispărut.¹

u toate că Principesa Ileana a fost extrem de impresionată de viziunea ei cu îngeri, vibrațiile lăuntrice s-au estompat odată cu trecerea timpului și au dispărut undeva, în adâncul cugetului, pe măsură ce evenimentele din lumea exterioară îi solicitau atenția atât ei, cât și întregii familii. Vizita aceea a îngerilor a fost ultima experiență frumoasă a copilăriei ei. Așa cum spunea chiar ea: „Copilăria mea a fost senină și liniștită, dar într-un fel îmi amintesc de ea acum de parcă ar fi un vis îndepărtat care deapănă o poveste ce mi s-a spus odată, demult.”²

---

¹ Fragment din Maica Alexandra – Principesa Ileana a României, *Sfinții îngeri*, Editura Anastasia, București, 1992, pp. 301-302.

² *Ibidem*.

Suferință și război

*Dar toate acestea sunt începutul durerilor.
(Matei 24, 8)*

Deși atât Ileana, cât și frații și surorile ei, duceau o existență ocrotită și erau în siguranță, existau totuși câteva lucruri de care nu puteau fi feriți, indiferent de vigilența părinților, indiferent de faptul că aveau sânge regesc.

În anul 1914, în timp ce Ileana și restul Familiei Regale se bucurau de un picnic de vară cu verii lor din Rusia, aproape toată Europa exploda. În luna iulie a aceluși an, Arhiducele Franz Ferdinand, principele moștenitor al Imperiului Austro-Ungar, și Sophie Cocheck, soția sa, au fost asasinați în orașul Sarajevo, din Bosnia, de către un revoluționar sârb. Austria a declarat război Serbiei, iar, din cauza complicatelor tratate și alianțe existente în Europa în acea vreme, peste doar câteva săptămâni întregul continent european s-a văzut implicat în război.

România era cuprinsă de o mare tensiune – iar aceasta se simțea cel mai mult în interiorul Familiei Regale. Regele Carol și Regina Elisabeta erau germani, ceea ce însemna că erau de partea Austro-Ungariei și a aliaților germani; mama Ilenei, Princi-